

24 Οκτωβρίου 2012
Αριθμ. Πρωτ.: 124962/37506/2012
Πληροφορίες: κα Ελευθερία Μαυρομάτη

Θέμα: «Άδεια ανοικοδόμησης σε περιοχή κοντά στον αρχαιολογικό χώρο Κοιλιάδα των Μουσών και καθυστέρηση εισαγωγής υπόθεσης στο Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Στερεάς Ελλάδας»

Σχετικά:

1. Το υπ' αρ. 6575/ 11.12.2007 έγγραφο της Θ' ΕΠΚΑ
2. Το υπ' αρ. 238/13.01.2010 έγγραφο της Θ' ΕΠΚΑ
3. Το υπ' αρ. 6964/13.01.2010 έγγραφο της Θ' ΕΠΚΑ
4. Η υπ' αρ. 9/01.07.2009 Πράξη του Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων Στερεάς Ελλάδος
5. Το υπ' αρ. 124962/48175/09.11.10 έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη
6. Το υπ' αρ. 124962/6255/16.02.12 έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη
7. Το υπ' αρ. 17/19.01.2012 Πρακτικό/ Απόφαση του Β' Πενταμελούς Υπηρεσιακού Πειθαρχικού Συμβουλίου του ΥΠ.ΠΟ.
8. Το υπ' αρ. 1553/23.03.2011 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς
9. Το υπ' αρ. 1049/12.03.2012 έγγραφο της Θ' ΕΠΚΑ προς τον Συνήγορο του Πολίτη
10. Το υπ' αρ. ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/37134/1820/09.04.2012 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς/ Τμήμα Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων και Αρχαιογνωστικής Έρευνας
11. το υπ' αρ. ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/39301/1935/25.04.2012 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς/ Τμήμα Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων και Αρχαιογνωστικής Έρευνας
12. Το υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/42513/2123/04.05.2012 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς/ Τμήμα Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων και Αρχαιογνωστικής Έρευνας

Αγαπητή κυρία ***,

Ο Συνήγορος του Πολίτη έλαβε την υπ' αρ. 124962/2010 έγγραφη αναφορά σας σχετικά με άδεια ανοικοδόμησης σε περιοχή κοντά στον κηρυγμένο αρχαιολογικό χώρο στην Κοιλιάδα των Μουσών (ΦΕΚ 453/18.07.1985) και καθυστέρηση εισαγωγής της υπόθεσης σας στο Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Στερεάς Ελλάδας.

Με α) την υπ' αρ. 5844/23.10.2008 αίτησή προς την Θ' ΕΠΚΑ ζητούσατε την ανοικοδόμηση οικοπέδου στη θέση «Γκουριώνας» περιοχής Δ.Δ. Νεοχωρίου Δήμου Θεσπιών Βοιωτίας, και β) με την υπ' αρ. 31.12.2009 αίτηση ζητούσατε ενημέρωση για το στάδιο της υπόθεσής σας.

Κατά τη διάρκεια της μελέτης του φακέλου της υπόθεσης, η χειρίστρια της υπόθεσης κα Μαυρομάτη Ελευθερία επικοινωνήσε στις 06.05.2010 με τον Έφορο Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων κο Αραβαντινό Βασίλη, και στις 24.09.2010 με την υπεύθυνη αρχαιολόγο κα Οικονόμου, προκειμένου να λάβει επιπλέον ενημέρωση για τα θέματα που θίγονταν στην αναφορά. Στο πλαίσιο της ενημέρωσης αναφέρθηκε ότι το Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Στερεάς Ελλάδας δεν λειτούργησε για την εξέταση των θεμάτων αρμοδιότητάς του, μετά τη λήξη της τριετούς θητείας του, λόγω καθυστέρησης ορισμού των νέων προέδρων και μελών.

Με το υπό στοιχείο 1 σχετικό έγγραφο, η Θ' ΕΠΚΑ είχε ενημερώσει τον προηγούμενο ιδιοκτήτη ότι το οικοπέδο δεν βρίσκεται εντός του κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου, αλλά γειτνιάζει με τον κηρυγμένο αρχαιολογικό χώρο της «Κοιλιάδας των Μουσών» (ΦΕΚ 453/18.07.1985), επομένως είναι πιθανή η ύπαρξη υπόγειων αρχαιοτήτων και σε περίπτωση εργασιών ή κατασκευών θα πρέπει να υποβληθεί εκ μέρους του ιδιοκτήτη πλήρης αρχιτεκτονική μελέτη και να προηγηθούν δοκιμαστικές τομές, από το αποτέλεσμα των οποίων θα εξαρτηθεί η έγκριση ή η απόρριψη της Υπηρεσίας.

Την 01.07.2009, παρά τη θετική εισήγηση της Θ' ΕΠΚΑ¹, το Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Στερεάς Ελλάδας γνωμοδότησε ομόφωνα την αναβολή της εξέτασης του θέματος της χορήγησης ή μη άδειας νέας ανακατασκευασμένης κατοικίας, «...*διότι κρίνεται απαραίτητο να προσκομιστεί καλύτερη τεκμηρίωση της σχέσης της αιτούμενης κατοικίας με το προϋφιστάμενο κτίσμα και τον οικισμό, ώστε να διαπιστωθεί ο βαθμός της επιβάρυνσης που τυχόν θα προκαλέσει στον κηρυγμένο αρχαιολογικό χώρο*».

Με το υπό στοιχείο 3 σχετικό έγγραφο η Θ' ΕΠΚΑ ανακάλεσε το υπό στοιχείο 1 σχετικό έγγραφο της Υπηρεσίας και το θεωρημένο τοπογραφικό διάγραμμα, όσον αφορούσε στη θέση του εν λόγω οικοπέδου σε σχέση με τον αρχαιολογικό χώρο αναφέροντας ότι το οικοπέδο «...*βρίσκεται στα όρια του κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου...*, για τον οποίο η Υπηρεσία έχει ξεκινήσει τη διαδικασία οριοθέτησης». Η νέα θέση είχε προκύψει, σύμφωνα με την προφορική ενημέρωση της Ανεξάρτητης Αρχής, από νέες μετρήσεις από υπάλληλο της Θ' ΕΠΚΑ. Επίσης, σας ενημέρωσε ότι πρέπει να προσκομίσετε καλύτερη τεκμηρίωση της σχέσης της αιτούμενης έκδοσης άδειας για την ανέγερση κατοικίας με τον οικισμό, ώστε να διαπιστωθεί ο βαθμός της επιβάρυνσης που τυχόν θα προκαλέσει στον κηρυγμένο αρχαιολογικό χώρο.

Με το υπό στοιχείο 2 σχετικό έγγραφο, η Θ' ΕΠΚΑ συγκεκριμενοποίησε τα στοιχεία εκείνα που έπρεπε να υποβληθούν εκ μέρους σας, προκειμένου να καταστεί δυνατό από το Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Στερεάς Ελλάδας να εξετάσει εκ νέου το σχετικό αίτημα ανοικοδόμησης εντός του οικοπέδου².

Στη συνέχεια η Ανεξάρτητη Αρχή ενημερώθηκε από εσας ότι προέκυπτε νέα καθυστέρηση καθώς η πρόθεση της Θ' ΕΠΚΑ ήταν να αποσταλεί η υπόθεση προς εξέταση στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο. Για το λόγο αυτόν η χειρίστρια της υπόθεσης αναζήτησε εκ νέου πληροφορίες από την Υπηρεσία, οπότε διευκρινίστηκε ότι θα αποσταλεί πρόταση αναοριοθέτησης του αρχαιολογικού χώρου στο ΚΑΣ, με στόχο την αποδέσμευση των οικοπέδων που δεν θα έπρεπε να βρίσκονταν εντός των ορίων του χώρου. Μέχρι την εκ νέου οριοθέτηση του αρχαιολογικού χώρου η υπόθεση θα παρέμενε στο αρχείο της Υπηρεσίας.

Με τα υπό στοιχεία 5 και 6 σχετικά έγγραφα, η Ανεξάρτητη Αρχή ζήτησε τις απόψεις της Θ' ΕΠΚΑ, καθώς και την παρέμβασή της Υπηρεσίας, σχετικά με το ως άνω θέμα, και συγκεκριμένα ζήτησε:

1 Σύμφωνα με το υπό στοιχείο 9 σχετικό έγγραφο, η θετική εισήγηση της Θ' ΕΠΚΑ στηρίζονταν στο ότι στο παρελθόν στις εκσκαφές όμορων αγροτεμαχίων δεν είχαν εντοπιστεί αρχαιότητες, η Υπηρεσία προωθούσε τη διαδικασία οριοθέτησης εκ νέου των ορίων της κήρυξης κα τη θεσμοθέτηση ζωνών προστασίας εντός αυτής και οι εκσκαφικές εργασίες θα γίνονταν με την παρακολούθηση αρχαιολόγου.
2 Η ενημέρωση για τα στοιχεία (διαγράμματα, τρόπος εξάρτησης με συντεταγμένες, χάρτες ΓΥΣ) που έπρεπε να προσκομιστούν προκειμένου να επικαιροποιηθεί ο φάκελος της άδειας νέας κατοικίας, έγινε επτά μήνες μετά την πρώτη γνωμοδότηση του Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων Στερεάς Ελλάδας.

Α) την εφαρμογή του Ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως έχει τροποποιηθεί με τον Ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44 Α'), για την διεκπεραίωση των υποθέσεων των ενδιαφερομένων εντός πενήντα ημερών,

Β) την αναλυτική και σαφή γνωμοδότηση για την έκδοση ορθής και πλήρους Υπουργικής Απόφασης για δραστηριότητες και έργα πλησίον αρχαίων, βάσει των άρθρων 2, και 10 του Ν. 3028/02 στην περίπτωση που δεν υφίσταται θεσμικό πλαίσιο προστασίας των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων μιας υπό εξέταση περιοχής (κηρύξεις ή ζώνες προστασίας),

Γ) την αποστολή, παράλληλα με τις ενέργειες της αναοριοθέτησης του αρχαιολογικού χώρου, των ζητούμενων στοιχείων στο Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Ελλάδος, προκειμένου αυτό να γνωμοδοτήσει για την άδεια της οικοδομής σύμφωνα με την ισχύουσα μέχρι σήμερα νομοθεσία.

Δ) την ενημέρωση της Ανεξάρτητης Αρχής, εφόσον οι ζητούμενες σχετικές ενέργειες έχουν δρομολογηθεί.

Στα ίδια έγγραφα τονίστηκαν απόψεις της Ανεξάρτητης Αρχής σχετικά με την επίκληση των ζωνών Α' και Β', και την προϋπόθεση κήρυξής τους με Κοινή Υπουργική Απόφαση, νομίμως δημοσιευθείσα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 3028/02. Για τις απόψεις του Συνηγόρου του Πολίτη σχετικά με τη δέσμευση της ιδιοκτησίας και την επίκληση μη δημοσιευθεισών υπουργικών αποφάσεων για την ένταξη ιδιοκτησιών σε Ζώνες Α' και Β' προστασίας κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων μπορείτε να ανατρέξετε σχετικά στην Ειδική Έκθεση του Κύκλου Ποιότητας Ζωής «Απαλλοτρίωση, Στέριση, Περιορισμοί της ιδιοκτησία και Αποζημίωση», http://www.synigoros.gr/?i=quality-of-life.el.sterisi_xrasis.33912 (Απρίλιος 2005).

Στην από 22.11.2011 σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού, με αντικείμενο ζητήματα αρμοδιότητας του Υπουργείου, τα οποία απασχολούν παράλληλα το Υπουργείο και τον Συνήγορο του Πολίτη, συζητήθηκε εκτενώς το θέμα της οριοθέτησης / αναοριοθέτησης των αρχαιολογικών χώρων και της θέσπισης των αρχαιολογικών ζωνών προστασίας. Τονίστηκε επίσης η δυσχέρεια που ανακύπτει εξαιτίας της εμπλοκής των δήμων και της αντίδρασής τους στην παρέμβαση της αρχαιολογικής υπηρεσίας, όσον αφορά στα Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. και τα Σχέδια Πόλεων.

Με αφορμή την αναφορά που έγινε εκ μέρους του ΥΠ.ΠΟ.Τ., για τις ήδη συσταθείσες ομάδες εργασίας μεταξύ των υπουργείων Π.Ε.ΚΑ. και ΠΟ.Τ. και την εισαγωγή προς συζήτηση στο Κ.Α.Σ. των όρων δόμησης Ζώνης Β', μετά από κοινή επεξεργασία Υ.Π.Ε.Κ.Α. – ΥΠ.ΠΟ.Τ., ο Συνήγορος του Πολίτη ζήτησε την επίσπευση εξέτασης της υπόθεσής σας, προκειμένου να επιτευχθεί ολοκληρωμένη, συνολική χωρική οργάνωση με, παράλληλα, οριστική ρύθμιση των αρχαιολογικών/ πολεοδομικών θεμάτων του κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου της Κοιλιάδας των Μουσών νομού Βοιωτίας³.

Με το υπ' αρ. 1049/12.03.2012 έγγραφο η Θ' ΕΠΚΑ ενημέρωσε την Ανεξάρτητη Αρχή σχετικά με την υπόθεση του οικοδομικού αιτήματός σας. Από το έγγραφο αυτό προέκυψαν τα εξής επιπλέον στοιχεία:

- Διευκρινίστηκε ότι το εν θέματι οικόπεδο δεν βρίσκεται εντός οικιστικού ελέγχου, εφόσον ουδέποτε είχε θεσμοθετηθεί ΖΟΕ στην περιοχή.
- Η υπ' αρ. 815/88/18.03.88 Απόφαση της Νομαρχίας Βοιωτίας για τα όρια του οικισμού Νεοχωρίου δεν έλαβε υπόψη της την θεσμοθετημένη προγενέστερη κήρυξη του αρχαιολογικού χώρου και δεν προχώρησε στην οριστική διευθέτηση του ζητήματος με σχετικό ΦΕΚ.
- Η υφιστάμενη οικία βρίσκεται εκτός των ορίων του κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου

³ Οι απόψεις της Ανεξάρτητης Αρχής σχετικά με την οριοθέτηση του αρχαιολογικού χώρου της Άσκρας Βοιωτίας και το θεσμικό πλαίσιο που τον διέπει, ήταν ήδη γνωστό στη Θ' ΕΠΚΑ, από τα έγγραφά μας κατά τη διάρκεια της διερεύνησης της υπ' αρ. 1514/2006 αναφοράς.

- Ο φάκελος της υπόθεσης διαβιβάστηκε από τη Θ' ΕΠΚΑ εκ νέου στο Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Στερεάς Ελλάδας και στη συνέχεια εκδόθηκε η υπ' αρ. 1553/23.03.2011 Απόφαση με την οποία εγκρίθηκε το αίτημά για ανέγερση νέας ισόγειας κατοικίας.
- Η Θ' ΕΠΚΑ με το υπ' αρ. 4397/29.07.2011 έγγραφό της κατέθεσε πρόταση αναοριοθέτησης και καθορισμού ορίων με συντεταγμένες του κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου της «Κοιλιάδας των Μουσών».

Σε συνέχεια του υπό στοιχείο 6 σχετικού εγγράφου της Ανεξάρτητης Αρχής, ο Συνήγορος του Πολίτη έλαβε επίσης τα υπό στοιχεία 10 – 12 σχετικά έγγραφα του ΥΠ.ΠΟ.Τ. σύμφωνα με τα οποία:

1. Αποφασίστηκε, με ομόφωνη γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, η έγκριση της αναοριοθέτησης του αρχαιολογικού χώρου της Κοιλιάδας των Μουσών, Π.Ε. Βοιωτίας, Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, με ενιαία πολυγωνική γραμμή συντεταγμένων εντός χαρτών, για λόγους αποτελεσματικότερης προστασίας και ανάδειξης του μνημειακού πλούτου της περιοχής.
2. Εφόσον η Θ' ΕΠΚΑ αποστείλει πρόταση για καθορισμό Ζωνών Προστασίας, θα ακολουθήσει η νόμιμη διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 13 του Ν. 3028/2002.
3. Η υπ' αρ. ΥΠΠΟΤ/ ΓΔΑΠΚ/ ΑΡΧ/ Α1/ Φ43/ 37134/ 1820/ 09.04.12 Υπουργική Απόφαση (ΑΔΑ Β49ΨΓ – Φ4Λ) αναοριοθέτησης του κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου της Κοιλιάδας των Μουσών δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 134/ Α.Α.Π./ 24.04.12 και ανακοινώθηκε⁴ στις αρμόδιες διοικητικές και πολεοδομικές υπηρεσίες της περιοχής, καθώς και στα συναρμόδια υπουργεία, προκειμένου αυτές να μεριμνούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους για την ασφάλεια του χώρου και να μην χορηγούν ή εκδίδουν εγκρίσεις και αποφάσεις εργασιών σε αυτόν χωρίς την προηγούμενη άδεια του ΥΠΠΟΤ.

Ο Συνήγορος του Πολίτη, στο σημείο αυτό ολοκληρώνει το διαμεσολαβητικό του έργο και η αναφορά σας θα αρχειοθετηθεί.

Σας ευχαριστούμε για την εμπιστοσύνη σας.

Με εκτίμηση

Ιωάννης Π. Σαγιάς
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

⁴ Με το υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ ΓΔΑΠΚ/ ΑΡΧ/ Α1/ Φ43/ 42513/2123/ 04.05.12 έγγραφο ενημερώθηκαν οι συναρμόδιες υπηρεσίες σύμφωνα με τον πίνακα διανομής